

QVÆSTIO MEDICA

Quodlibetariis disputationibus manè discutienda
in Scholis Medicorum die Jovis 17. Februarij.

M. J. BAPTISTA FERRAND, Doctore
Medico Præside.

An in morbis acutis ἀπορία lethalis ?

I.

CÆLI beneficium singulare calor natus, naturæ totius animantium firma velut basis, omnibus nostri corporis operationibus præesse merito perhibetur; multus is & laudabilis, melioris & diuturnioris vitæ artifex; paucus & vitiosus, aut brevioris, aut infœlicis: nostro sæpissimè debemus ingenio, quod blandus iste vitæ nostræ fomes vel servetur uberius ad diuturnum numerum, vel exhalet & vitietur ad minora tempora; qui non satis interdum cauti, thesaurum nullo penitus auro redimendum, stultis & malè sanis erroribus profundimus: hinc innumera morbi, luxuriæ, edacitatis, vinolentiæ supplicium, aliarumque, bono si uteremur consilio, evitabilem causarum sequela; à quibus ut vitæ fons aut obruitur, aut dissipatur, aut inquinatur; sic, extremum malorum, mors citius obrepit, cujus terminos sapientior vita diutius prorogasset.

I I.

INTER morbos vitæ nostræ hostes infensissimos, nulli ferocius insulant, auramque nostram vitalem celerius carpunt

2

& corrumpunt, quàm illi qui à sui motus celeritate magnitudini junctâ; acuti nominantur; horum non una classis, sunt qui propriè tales audiunt, sunt qui minùs propriè; simpliciter alii dicuntur, ex μεταπρώσεως alii, nonnulli βληχερὶ & μεμολυσμένοι primitus apparent mox suam prodentes malitiam, nonnulli statim ab invasione summa habent omnia; Quidam consistunt in humoribus solis, nullum certum locum occupantibus, sed æquabiliter per totum corpus diffusis; quidam in aliquâ corporis parte male affectâ; hinc ut durationis tempus varium, ita exitus ratio diversa, certâ prognosi non definienda; in eo tamen omnes consentiunt, quod nusquam sine terrore & periculo, si non semper cum interitu; Omnes corporis nostri humores, vel frigidi possunt acuti morbi esse parentes, licet verè & propriè acutorum potentissima & frequentissima causa sit bilis efferata & insigniter vel calens, vel putrens, quæ ut suâ tenuitate facillimè commovetur, sic suâ vel caliditate vel putredine omnem corporis œconomiam in turbas agit, & seditiones, brevi desituras ad mortem vel ad salutem. Crito secundo die moritur: Phreniticus quarto; Pericles quarto judicatur ad vitam: adeò exquiritè acuti citissimè sua percurrere tempora solent.

I I I.

MORBOS acutos sævissima comitantur symptomata, diceres in omnium partium ruinam & perniciem ex composito conspirare, verè tales maximè bellum indixisse videntur, cordi cujus insolens motus & fervor, arguunt perituum in fonte brevi calorem nativum, ni provideatur: cave tamen ex solo arteriæ motu calorisvè gradu acutorum gravitatem æstimes, quæ nimium quàm sæpè, minus oculatis imponunt; πῶς χειροκρίας est subdolè ægros aggredi, & velut per insidias; verum si mollior interdum fallit arteria, si calor ad tactum mitis imponit, alia symptomata malignitatem perito declarabunt artificio, vel pulsus parvitas & celeritas, vel fugax delirium, vel leviculus & extra consuetudinem sopor, vel paulò difficilior respiratio vel anxietas, sitis, καρδιωγμός, σπασμώδης, aut insolitum quid aliud huic insidiosæ moderationi non respondens, vel sanorum similibus apparentibus urinis, in eam Medicum ad-

ducent cognitionem, symptomatum quippè collatio magnum est ad morborum morem intelligendum argumentum. At ubi sine malignitate sæviunt acuti, ut cognitu sunt faciliores, sic momento omnia velut incendio conficiunt, non capiti parcunt per vigilias, soporem, & delirium; non vitalibus focis, per pulsus & respirationis vitia; non nutritiis partibus, per anxietatem, sitim, nauseam; à quibus omnibus funestus perpetuò exitus pertimescendus, sed qui inevitabilis putatur, si ciborum fastidium insuper accedat quod ἀποσιτία græci dixêre.

I V.

UT calor nativus in dies absumitur operis assiduitate, brevi totus exhalaret & vita linqueret animantes, ni alimentorum ope continuo repararetur; hinc illorum mira exurgit utilitas, quæ si quod absumptum est caloris humidique vitalis æquatâ ratione sarcirent; ea non esset moriendi necessitas quam ars nulla potest eludere; prorogat tamen vitam, si mortem non tollit alimentorum usurpatio, idque facilius & feciliculus, si fame invitante, ventriculo cupienti committantur, tantâvis est istius innatæ ventriculo cupiditatis, ut longè deterior cibis meliori sit præferendus, si acceptior ei fuerit; exceptus is ventriculi sitiētis alveo arctisque tunicarum amplexibus undique circumseptus in chilum meliorem abit, reficiendis partibus aptiorem & vitæ ampliandæ. Benè igitur nobiscum agitur ubi ciborum appetitus ex naturæ lege laudabilis, cui coctio succedit magis pro voto, & à quo exoptata deperditæ substantiæ restitutio maximè expectanda, velut omninò male, ubi ciborum vexat fastidium, à quo si alimenta quædam reluctante ventriculo ingerantur, abire illa solent in nequiriam morborum fontem vel fomitem: ut sic viribus non resectis mors brevi sit expectanda.

V.

TR I A sunt quæ magnum habent in morbis ubi adsunt ad salutem, ubi absunt ad mortem momentum, pulsus constans, respiratio libera, appetentia inculcata; postremum illud in

verè acutis maximè exoptandum, in quibus furens calor extraneus & peregrinus partium succum alibilem brevi consumeret, ni invitante appetitu reficeretur : Plus certè succi nativi una die morbus acutus exhaurit, quam decem absumerent anni benè salubriterque viventibus, ut ni tunc vigente appetentiâ ingestis corpus foveatur & restituatur alimentis, mirum quàm citò vires collabantur. Itaque pessimè cum ægrotantibus agitur, in quibus appetendi vis languet, pejus cum illis in quibus velut emortua jacet, & qui satius ducunt mori quam vel minimum alimentum degustare; sic languentem aut exhaustum esse ventriculi & jecoris calorem nativum, aliarumque partium sensum penitus hebescere intelligere datur; extremumquè brevi instare fati, quod divini nostri senis solertiam non effugit. Hermocrates quippè moritur qui fuit ἀπόσιτος ὡς πάντα τὸν χρόνον. Eumenis uxor, Eurianactis filia, Parius, idem, ἀπόσιτοι ὄντες, experti sunt; cùm è contra Cleonactides [ὄν ἀπόσιτος] evaserit : omnesque in magna peste mortem effugerint, qui non fuerunt ἀπόσιτοι.

Ergo in morbis acutis ἀποσιτία lethalis.

Domini Doctores disputaturi.

M. Raymundus Finot,
Pharmacia Professor.
M. Robertus Raoult.
M. Matthæus Thuillier.

M. Ioannes Baptista Ferrand,
Præses.
M. Carolus Marteau.
M. Antonius le Mome,
Decanus.

M. Michael de la Vigne.
M. Petrus Perron.
M. Ioannes Armandus de
Mauvillain.

Proponebat Parisiis PETRUS PAULUS GUYART,
Parisiinus, Baccalaureus Medicus. A. R. S. H. 1678.

PARISIIS, Apud Franciscum Muguet, Regis & Illustrissimi
Archiepiscopi Parisiensis Typographum.